

Escolta Plantem les bases, sembrem futur

CICLE MITJÀ DE PRIMÀRIA

**OBJECTIUS
DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE**

FUNDACIÓN
EDELVIVES

proside

PROCLADE
FUNDACIÓN

SESSIÓ 1

ACOLLIDA 1 - REPARAR

OBJECTIU

Presentar què és la petjada ecològica.

RESUM

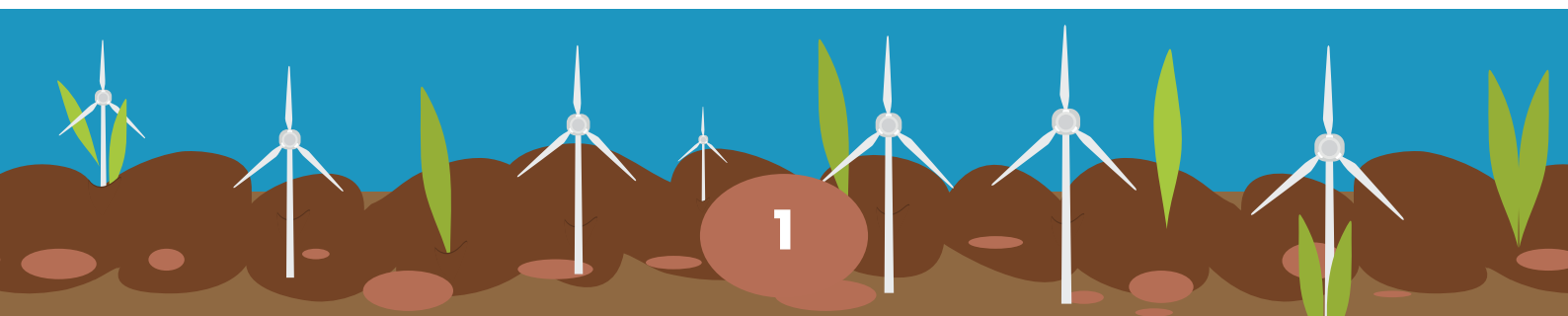
Petjada ecològica.

MATERIAL

- Vídeo "[Huella ecológica](#)"

DESENVOLUPAMENT

Les nostres activitats diàries tenen repercussions sobre el medi ambient. Hi ha activitats que ens ajuden a protegir-lo, mentre que altres accions el perjudiquen. En el següent vídeo s'explica què és la petjada ecològica i ens dona pistes per posar-nos en marxa i frenar actes nocius per al planeta, reparant el nostre medi ambient.

ACTIVITAT 1- QÜESTIONARI SOBRE LA MEVA PETJADA ECOLÒGICA

OBJECTIU

Prendre consciència sobre els nostres hàbits i com afecten el medi ambient.

RESUM

Qüestionari sobre la meva petjada ecològica.

MATERIAL

- Annex I- Qüestionari.

DESENVOLUPAMENT

Les persones produïm moltes deixalles i això afecta directament al nostre entorn i a la biodiversitat que hi resideix. Coneixent aquest concepte, podem analitzar quants recursos consumim i són necessaris per viure i en descobrim molts d'altres que són totalment prescindibles. T'animes a conèixer com és la teva petjada ecològica?

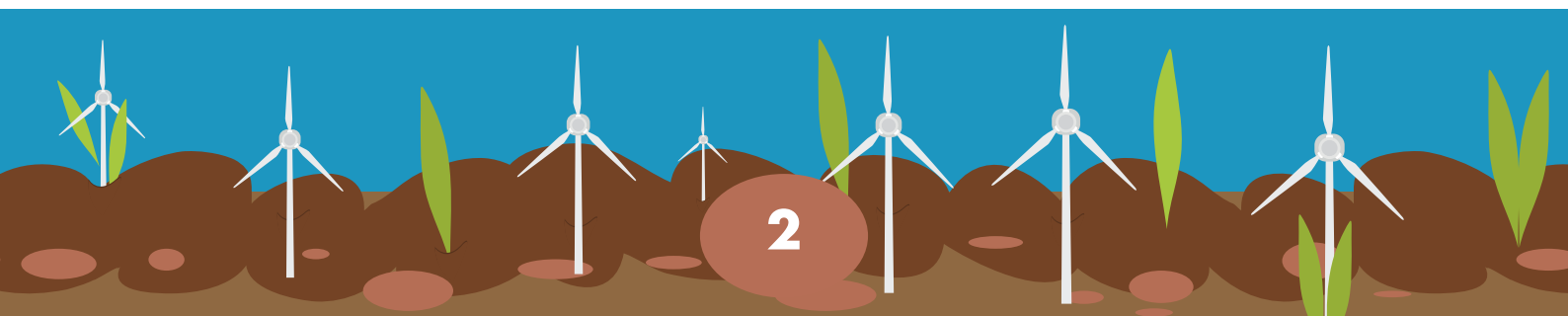
L'alumnat realitza el qüestionari sobre la seva petjada ecològica i comenta en gran grup el resultat.

Per realitzar el qüestionari, han de respondre a les preguntes marcant els següents símbols:

- Petjada de petons, simbolitza que ho fan sempre.
- Petjada de dits, gairebé sempre.
- Petjada de la mà, de vegades.
- Petjada de peu, gairebé mai
- Petjada de sabata, mai.

resultats:

- MAJORIA DE PETONS: Tracten la natura amb afecte.
- MAJORIA DE DITS: Tracten la natura amb respecte.

- MAJORIA DE MANS: Tracten la naturalesa normal.
- MAJORIA DE PEU: Tracten la naturalesa amb poc respecte.
- MAJORIA DE SABATES: Tracten la natura d'una manera molt brusca.

TANCAMENT 1-COM REDUEIXO LA MEVA EMPREMTA-COMPROMISOS

OBJECTIU

Prendre consciència de que els nostres actes quotidians influeixen en la bona conservació del nostre planeta.

RESUM

- Compromís personal

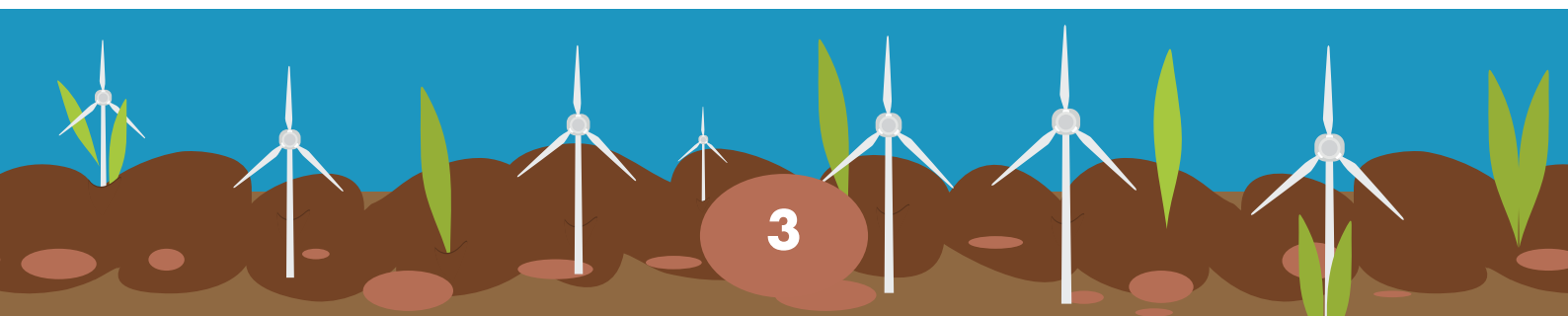
MATERIAL

- Annex II "Petjada ecològica"

DESENVOLUPAMENT

Després de tot l'apàrs en el dia d'avui, cada alumne pensarà el seu propi repte personal per reparar el planeta Terra, tenint en compte els resultats del qüestionari sobre la seva petjada ecològica. Per exemple: ús de materials reutilitzables en els esmorzars, ús conscient dels electrodomèstics de casa, apagar els llums de les habitacions en què no hi som, reciclar, comprar en petites botigues locals, desplaçar-se en transports públics o anar a peu, patinet, etc.

El nostre compromís el deixarem plasmat en la fotocòpia de l'empremta. Pas a pas, anirem caminant cap a un planeta més ecològic i sostenible.

SESSIÓ 2

ACOLLIDA 2 - REDUIR

OBJECTIU

Conèixer alternatives sostenibles per reduir els residus.

RESUM

Què és el Zero Waste.

MATERIAL

- Vídeo “ [Zero Waste](#)”

DESENVOLUPAMENT

Comencem el dia amb un vídeo sobre el moviment "Zero waste" que ens dona consells senzills per portar a la pràctica i redueixen l'impacte mediambiental produït per la població. Després d'això, podem plantejar un diàleg per parelles, grups o amb tota la classe. I tu, poses en pràctica algun d'ells ?, quin t'ha cridat l'atenció o t'ha sorprès ?, podries aplicar algun d'ells en el dia a dia ?, et suposaria molt d'esforç ?

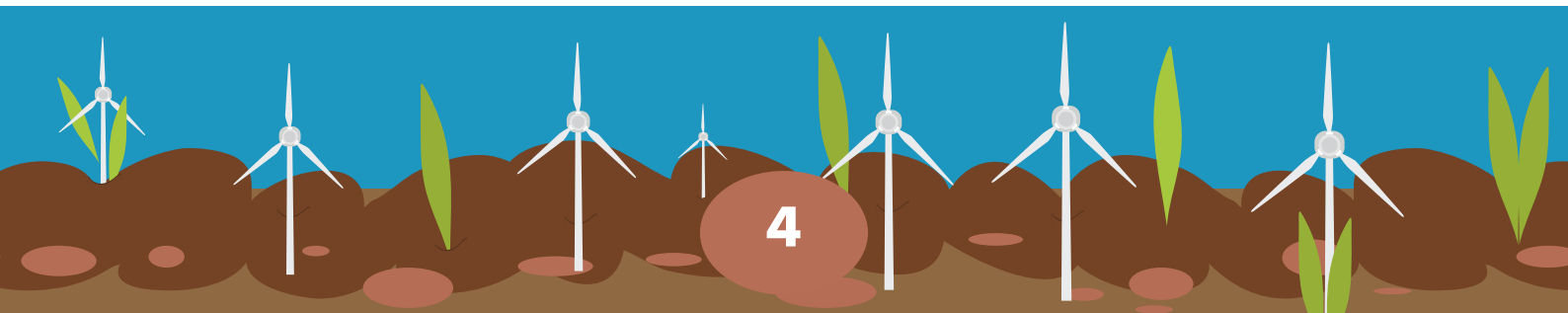
ACTIVITAT 2- L'ILLA DELS PLÀSTICS

OBJECTIU

Conèixer les conseqüències mediambientals causades per l'ús excessiu de plàstics.

RESUM

Tasca d'investigació.

MATERIAL

- Vídeos: <https://youtu.be/WkWs2ljF904> <https://youtu.be/BxD6GNSNJHk> (infantil).
- Més informació: [Les illes de plàstic](#)
- Annex III Investiguem.

DESENVOLUPAMENT

Es planteja a l'alumnat la següent situació: Se'ls proposa realitzar un llistat de tres coses que s'emportarien a una illa deserta. Se'ls pregunta com s'imaginen aquesta illa, en quina part de el món pot estar, a qui es poden trobar allà, de quins recursos disposaria aquesta illa que s'han imaginat a la qual han de viatjar ...

Després de posar en comú les idees, se'ls mostra el vídeo de l'illa d'escombraries (no és l'única, n'hi ha diverses a l'Atlàntic i al Pacífic).

Els grups hauran d'investigar quantes n'existeixen, on es troben i per què s'han anat formant, objectes que generen o que podem trobar en aquestes illes i les conseqüències que tenen per l'ecosistema.

TANCAMENT 2- LA NOSTRA VIDA SENSE PLÀSTIC

OBJECTIU

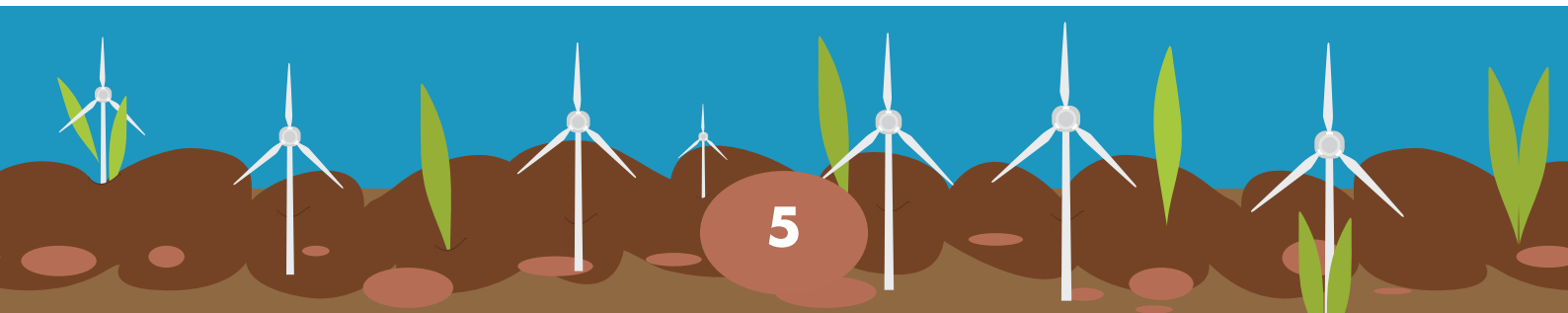
Assumir la responsabilitat individual i col·lectiva per tenir cura del planeta des de les petites accions diàries.

RESUM

Compromís Zero waste (sense plàstic).

MATERIAL

- Annex IV- Etiqueta "Plastic free"
- Més info sobre això: <https://latravelista.com/vivir-sin-plastico/>

DESENVOLUPAMENT

Acabem la jornada assumint una responsabilitat com a ciutadans integrants d'un planeta que cal preservar i cuidar, com una llar per a nosaltres i les futures generacions.

Tienen que escribir en la etiqueta Plastic free su reto y desde ese momento su vida Han d'escriure a l'etiqueta Plastic free el seu repte i des d'aquest moment la seva vida estarà el més lliure de plàstics possible.

SESSIÓ 3

ACOLLIDA 3- RECICLAR

OBJECTIU

Conscienciar de la importància real del reciclat.

RESUM

Beneficis del reciclatge.

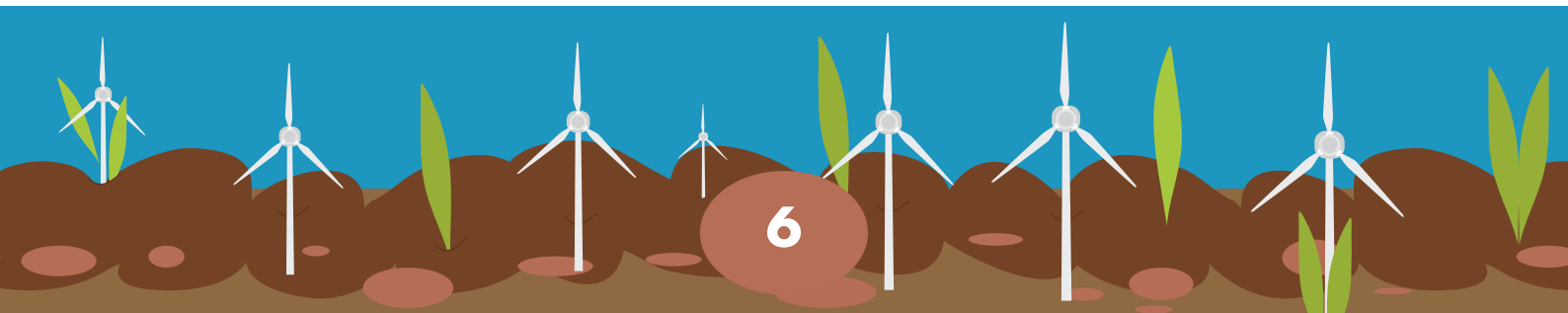
MATERIAL

- Vídeo [“Beneficis de reciclar”](#)

DESENVOLUPAMENT

Comencem la jornada coneixent una altra regla més per a la cura responsable del nostre planeta Terra. Des de ben petits hem treballat aquest concepte com un acte important i necessari en el nostre dia a dia de la llar, a les escoles, en els nostres pobles, ciutats ...

Per això, anem a veure un vídeo sobre els diferents beneficis del reciclatge, donant valor als gestos quotidians com un veritable regal per al nostre entorn i la nostra vida.

ACTIVITAT 3- PUNTS DE RECICLATGE AL NOSTRE BARRI.

OBJECTIU

Descobrir i ser conscients dels diferents punts de reciclatge al barri.

RESUM

Cercar els diferents contenidors que tenim al nostre entorn.

MATERIAL

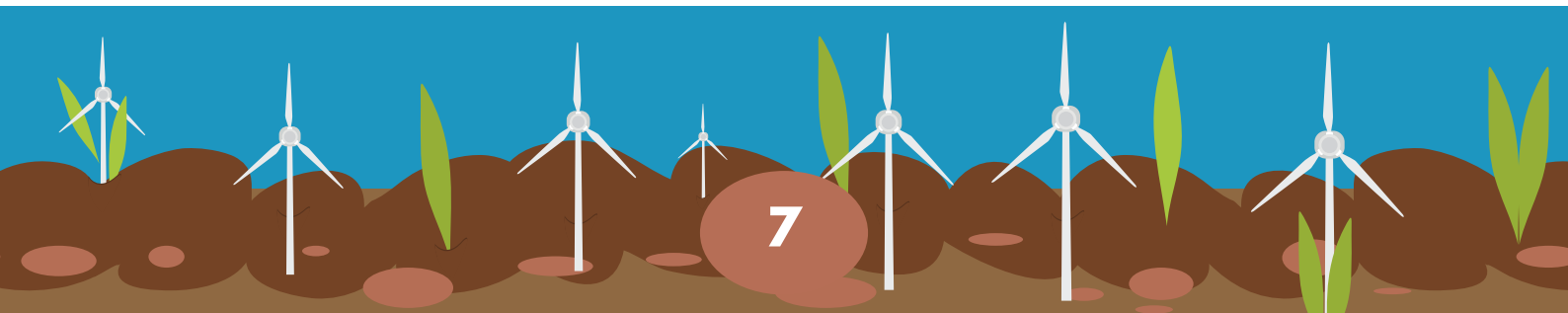
- Plànol de barri o zona.
- Dispositiu amb Google Maps.
- Retoladors de colors.
- Annex V Joc dels residus.

DESENVOLUPAMENT

En un primer moment es presenten els diferents contenidors que es poden trobar per a la tasca de reciclatge (ANNEX V).

Consisteix en un petit joc en el qual el professor reparteix una sèrie de residus i es projecten els diferents contenidors. L'alumnat haurà de decidir on "llença" el seu residu.

A cada alumne se li lliura un pla del seu barri o zona i amb l'ajuda d'un dispositiu i utilitzant en Google maps l'opció Street View va recorrent els carrers que més freqüenta i marcant al mapa els diferents contenidors amb retoladors de colors depenent del contenidor que trobin (pot ser que trobin en algun comerç de barri punts de reciclatge específics, de bateries, medicaments fins i tot oli i els marquin també, o al centre escolar el contenidor de piles)

TANCAMENT 3 - QUANT DURA LA TEVA BROSSA?

OBJECTIU

Prendre consciència de que els nostres actes quotidians influeixen en la bona conservació del nostre planeta.

RESUM

Temps de vida de les escombraries.

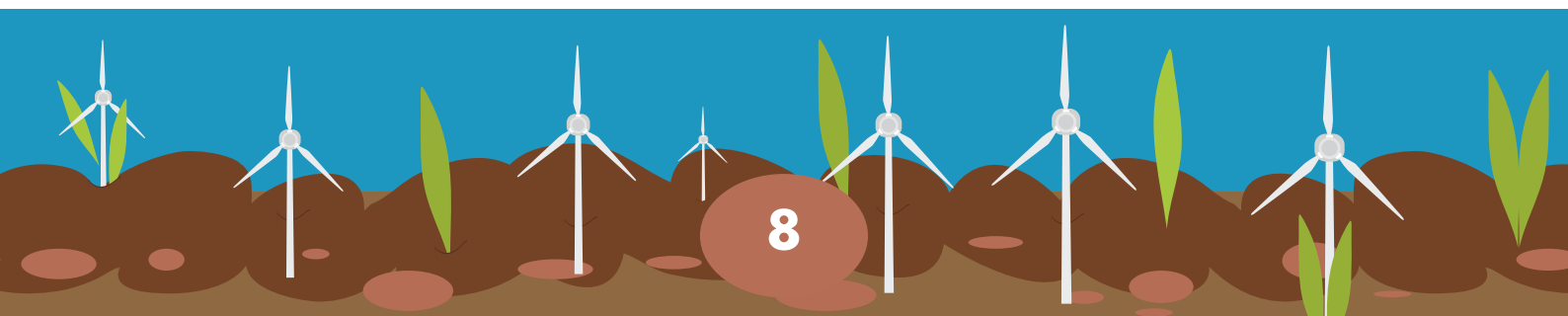
MATERIAL

- Annex X Infografia.
- Font:

https://www.cuerpomente.com/ecologia/medio-ambiente/cuanto-tarda-desaparecer-tu-basura_970

DESENVOLUPAMENT

Mostrem a l'alumnat la imatge del temps estimat que duren determinats residus en l'ambient si no els reciclem i dipositem en els seus contenidors adequats.

SESSIÓ 4

ACOLLIDA 4- REUTILITZAR

OBJECTIU

Conèixer alternatives a l'hora de reutilitzar productes de la vida diària.

RESUM

Ser creatius donant-li una altra vida als nostres residus.

MATERIAL

- <https://www.youtube.com/watch?v=vBokKzX4neU&list=PLqeDNXwyKf2o5muF0YjWDBQJSHL6THITN>

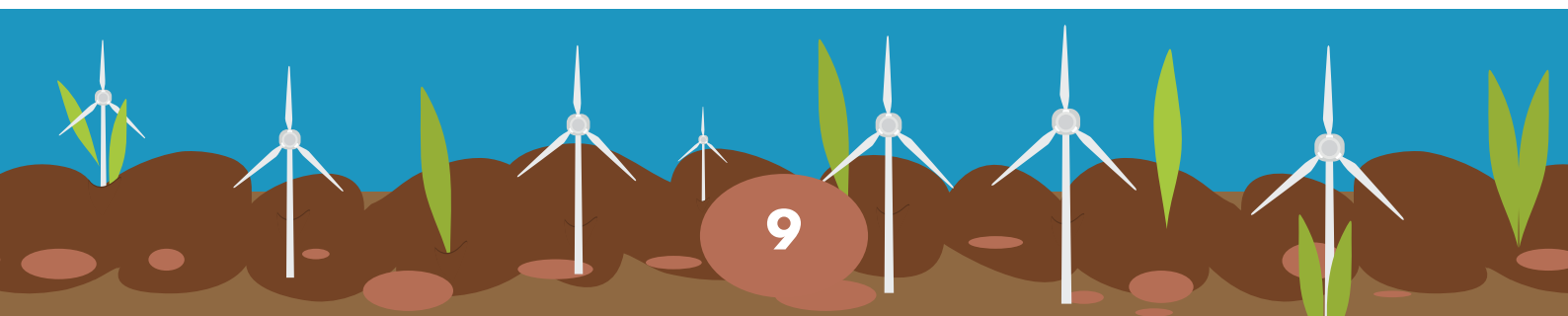
DESENVOLUPAMENT

En el dia a dia és important reutilitzar, tornar a utilitzar coses i donar-los una major utilitat abans que arribi l'hora de desfer-nos d'elles. Amb això s'aconsegueix reduir el volum d'escombraries que generem, ajudant a disminuir l'efecte hivernacle.

Serem creatius i originals, donant un altre ús a elements o residus que generem a la nostra vida.

Ensenyem als alumnes una ampolla de plàstic i els preguntem per a què pot servir? Per torns anem aportant idees: per guardar aigua, per fer equilibris, com a peses, com gerro ...

Podem anar canviant d'objecte amb elements que tinguem per classe o haguem portat prèviament (llauna, rotllo de paper higiènic, llapis, corda, etc.).

ACTIVITAT 4- TALLER FAMÍLIES: EFECTE HIVERNACLE.

OBJECTIU

Indagar i comprendre el fenomen de l'efecte hivernacle.

RESUM

Efecte hivernacle.

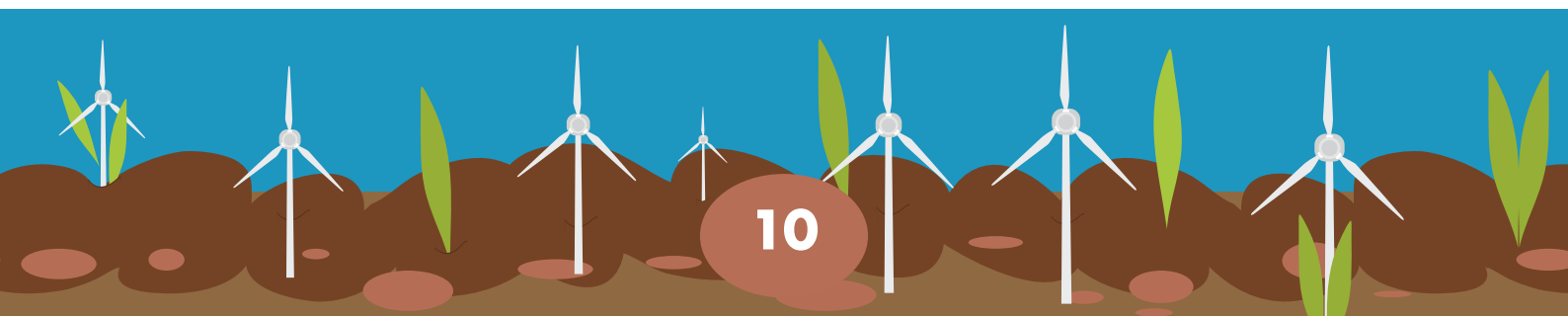
MATERIAL

- Taula.
- Pintures.
- Pilota vella o esfera.
- Dos termòmetres.
- Bol de vidre més gran que l'esfera o pilota.
- Més informació: Vídeos" ["Efecte Hivernacle"](#) ["Coneixes l'efecte hivernacle?"](#)

DESENVOLUPAMENT

Què és l'efecte hivernacle? Anem a entendre molt millor aquest tema gràcies a un experiment que podem realitzar a casa o una tarda de jocs.

- Pas 1- Decorar l'esfera o pilota vella com si fos la Terra.
- Pas 2- Posar l'esfera sobre de la taula i cobrir-la amb el bol de vidre.
- Pas 3- Es col·loquen dos termòmetres, un fora i un altre dins. L'experiment s'ha de realitzar en una zona en què els raigs solars facin bona incidència. Si no hi ha opció, es pot posar sota un flexo de taula per simular a el sol.
- Pas 4- Passada una hora, observem els resultats i prenem nota per registrar-los. Comprovem que la temperatura exterior és inferior a la de l'interior.

Si féssim dues simulacions en paral·lel, una amb un objecte brillant a l'interior i una altra amb un objecte més opac, observem que com més brillant és el cos més llum reflecteix. Aquesta energia reflectida en forma de llum no és atrapada pel bol de vidre, i podrà sortir de nou cap a l'exterior. No obstant això, l'energia que es projecta i s'emet en forma de calor, per contra, quedarà en part atrapada en el nostre hivernacle.

TANCAMENT 4 -ORACIÓ DE GRATITUD

OBJECTIU

Agrair i mostrar gratitud cap al nostre planeta.

RESUM

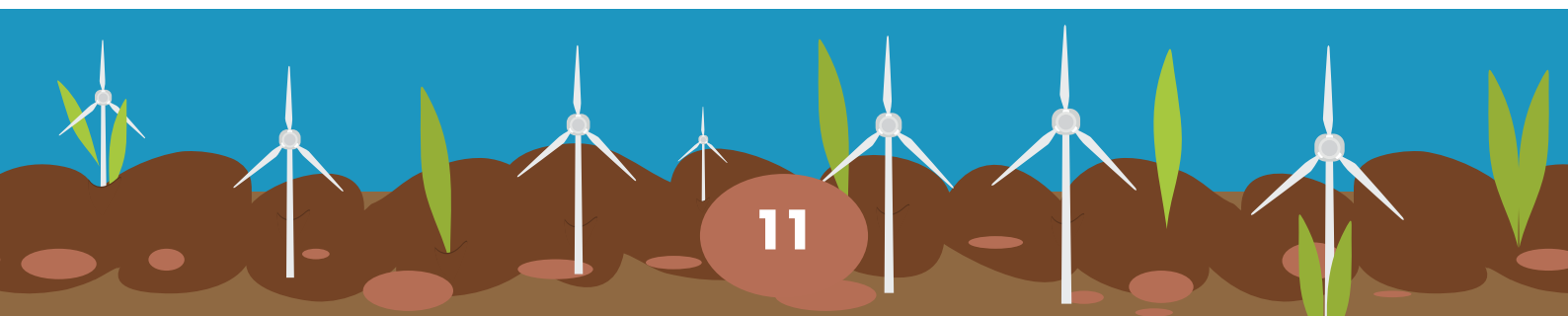
Acció de gràcies.

DESENVOLUPAMENT

Acabem la jornada preguntant tots junts per la nostra MARE TERRA. Som infinitament afortunats, comptem amb regals meravellosos en els nostres pobles i ciutats en forma de parcs, boscos, flors, rius, rieres, muntanyes, mars, platges, albes i capvespres, brises, aigua neta, dies i nits, animals ...

Cada alumne escriu una frase d'agraïment al planeta amb el començament de: Jo, dono gràcies a la MARE TERRA per ...

Es dóna un temps perquè ho pensin i es llegeixen d'una en una a manera d'oració grupal.

SESSIÓ 5

ACOLLIDA 5- RECUPERAR

OBJECTIU

Prendre consciència que som part del Planeta Terra, a l'igual que la resta dels éssers vius i no els seus propietaris.

RESUM

Carta cap Seattle.

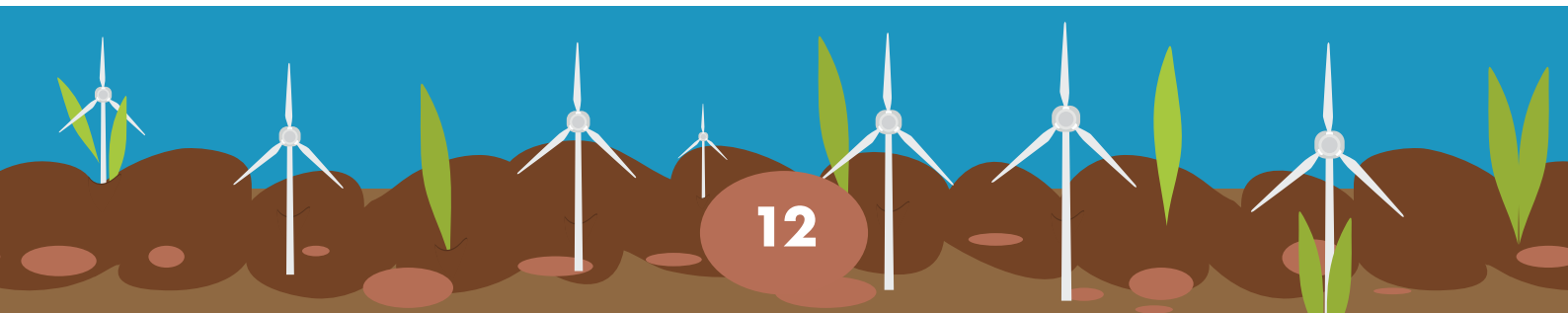
MATERIAL

- Annex VII- Carta del CAP SEATTLE ADAPTADA.
- Vídeo: [Jefe Seattle](#)

DESENVOLUPAMENT

Amb aquesta activitat es pretén que l'alumnat sigui conscient de la importància de la naturalesa i per què és important preservar i recuperar aquests espais que ens envolten. Per mostrar aquest sentiment de pertinença i de respecte cap a la terra, se'ls presenta la carta que el cap indi Seattle de la tribu suwamish va enviar al president dels Estats Units el 1855. Aquesta carta va ser enviada com a resposta a l'oferta de comprar les terres a la tribu suwamish. Els indis estaven molt units a la terra i no coneixien el significat de propietat, ni creien que la terra pertanyia als homes.

Després de llegir-la es fa una posada en comú i es recullen les idees generals.

ACTIVITAT 5- 22 D'ABRIL "DIA DE LA TERRA"

OBJECTIU

Propiciar actituds mediambientals comunals.

RESUM

Jornades de neteja.

MATERIAL

- Bosses d'escombraries.
- Guants de plàstic
- Més informació: <https://www.unenvironment.org/es/noticias-y-reportajes/reportajes/por-que-el-dia-de-la-tierra-es-mas-importante-que-nunca>

DESENVOLUPAMENT

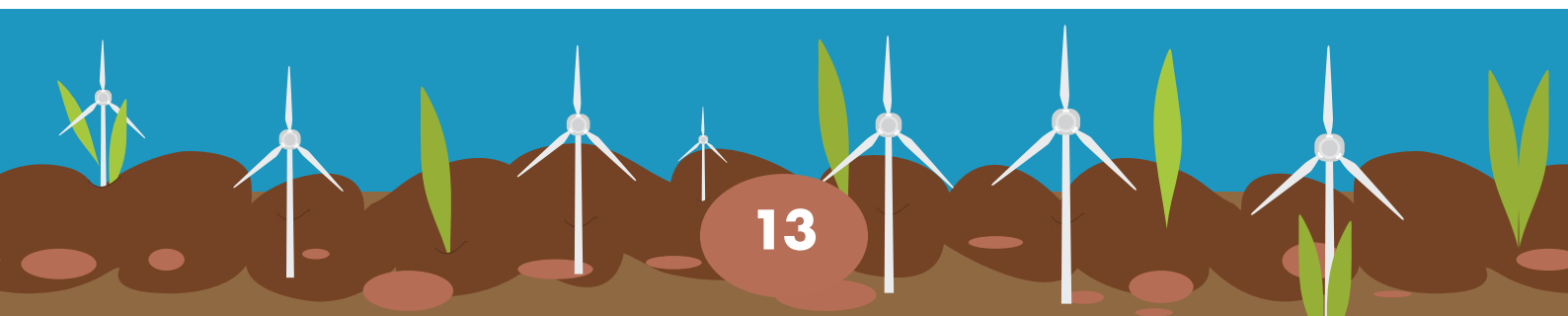
Aquesta activitat es planteja per celebrar el Dia de la Terra a les escoles. Des d'aquest espai es pretén que tots els dies de l'any siguin considerats dies per cuidar el nostre planeta. Com? Gràcies als nostres petits actes, reutilitzant materials en els diferents projectes, coneixent el nostre ecosistema a través de les caminades o visites a peu, reciclant i separant adequadament les escombraries, etc.

Us proposem un gest que té una gran repercussió en el nostre barri, poble o ciutat. Anem a convertir-nos en ... BRIGADES DE NETEJA.

Hem detectat que la nostra platja, parc o muntanya propera està ple d'escombraries o deixalles provocats pels humans. El nostre objectiu és netejar la zona, crear exemple social i consciència individual.

Dividirem la classe en diferents grups per repartir-nos les zones de neteja. Cada brigada compta amb guants i una bossa d'escombraries. Podem classificar els residus i posteriorment dipositar-los en els seus contenidors de reciclatge.

Es promocionarà en els diferents mitjans de comunicació i xarxes socials: #plantemoselfuturo #lasalleactua #miramesenlla

TANCAMENT 5- CARTA A LA MARE TERRA

OBJECTIU

Sintetitzar, resumir i plasmar les idees treballades al llarg de la setmana.

RESUM

Elaboració d'una carta al planeta Terra.

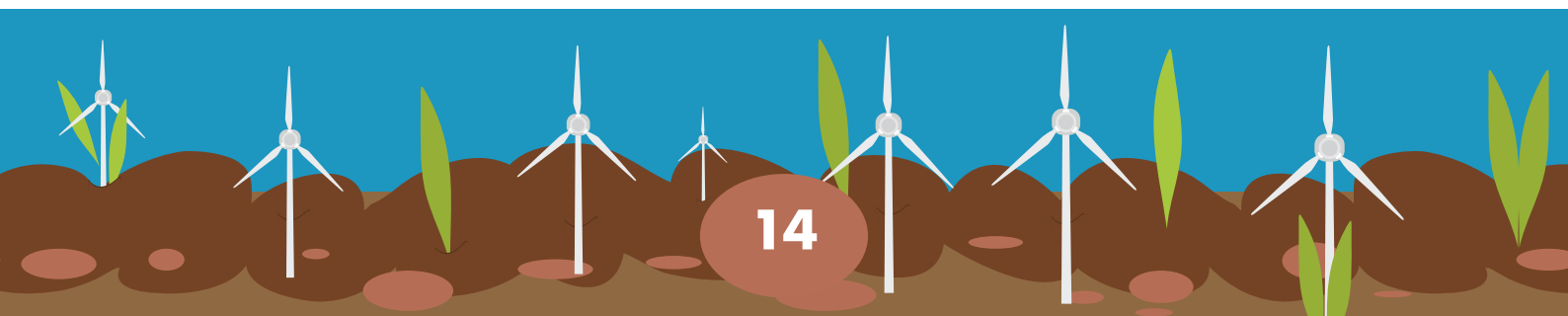
MATERIAL

Paper.

DESENVOLUPAMENT

Després d'haver llegit a l'acollida la carta del Cap Seattle, en grups cooperatius s'escriu una carta a la Mare Terra que respongui a la pregunta: I nosaltres, què podem fer per tu i per cuidar-te?

Amb aquesta activitat es pretén que a manera de resum apareguin aspectes treballats al llarg de la setmana.

ANNEX I-QÜESTIONARI

Consum

familiar Compro en botigues petites del meu barri?

☐
☐
☐
☐
☐

Consum

familiar Compro en grans superfícies?

☐
☐
☐
☐
☐

Consum

familiar Classifico les escombraries perquè es pugui reciclar o reutilitzar?

☐
☐
☐
☐
☐

Transport Per desplaçar-me per la ciutat, camí freqüentment i ús la bicicleta o patinet?

☐
☐
☐
☐
☐

Transport Amb la meva família ens solem moure en cotxe per la ciutat.

☐
☐
☐
☐
☐

Transport Amb la meva família ens solem moure en autobús per la ciutat.

☐
☐
☐
☐
☐

Electricitat Poso a carregar la tablet encara que li quedi bateria?

☐
☐
☐
☐
☐

Transport Els electrodomèstics de casa meva funcionen gràcies a la xarxa normal o amb energies renovables (panells solars)?

☐
☐
☐
☐
☐

Climatització Faig un ús moderat de la calefacció o de l'aire condicionat?

--	--	--	--	--

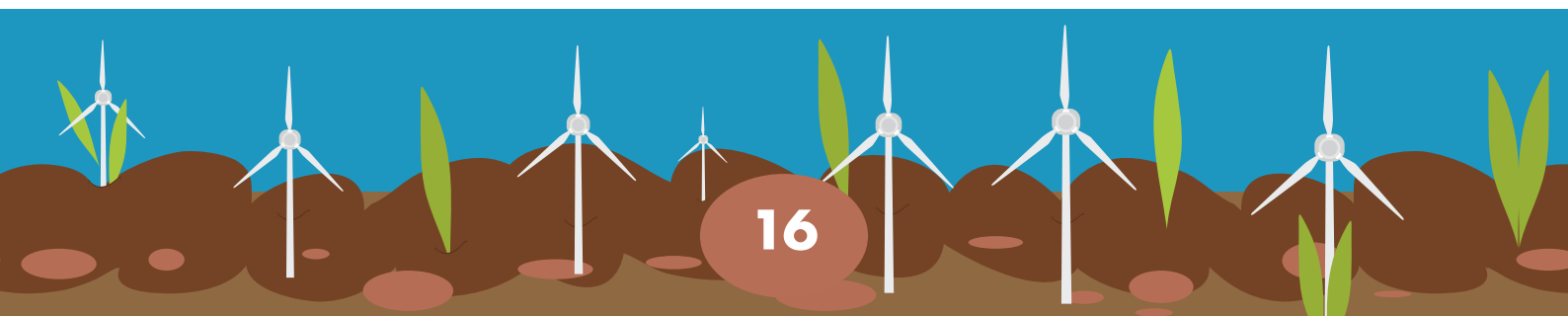
Aigua Al mínim un cop a la setmana em dono un bany relaxant. .

--	--	--	--	--

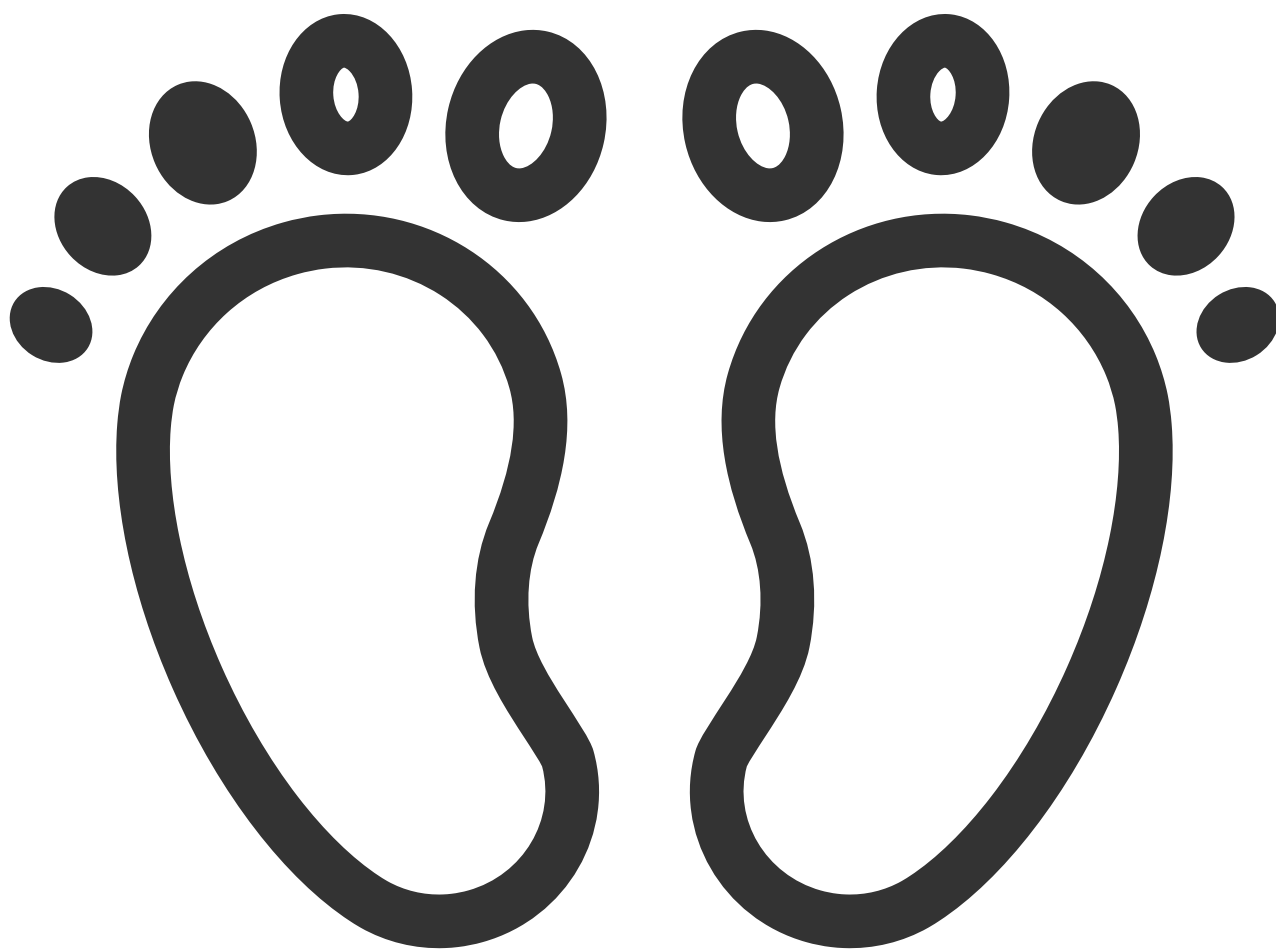
Aigua Mantinc l'aixeta oberta mentre em dutxo o em rento les dents ?.

--	--	--	--	--

Veient el qüestionari globalment, tens la impressió que en la teva vida diària ets respectuós amb el medi ambient? Per què?

ANNEX II PETJADA ECOLÒGICA

ANNEX III INVESTIGUEM

On es troben les illes de plàstic?

Per què s'han format?

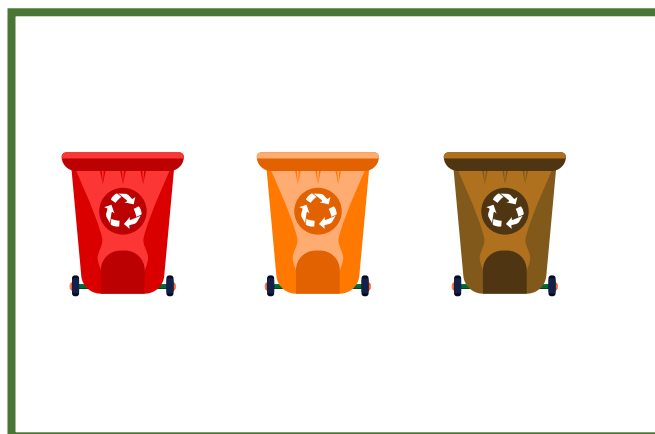
Objectes del nostre dia a dia que ajuden a formar aquestes

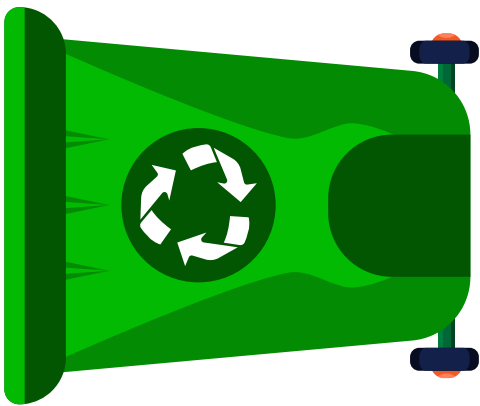
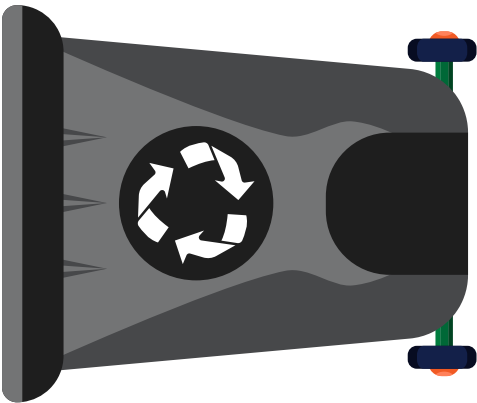
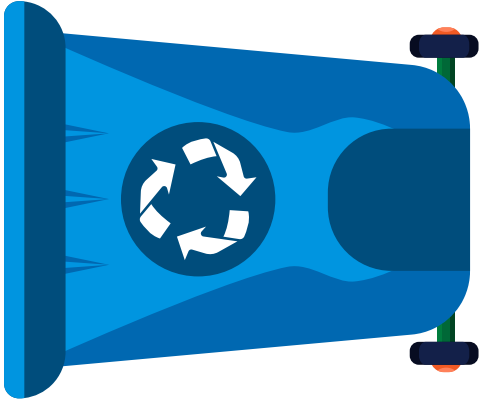
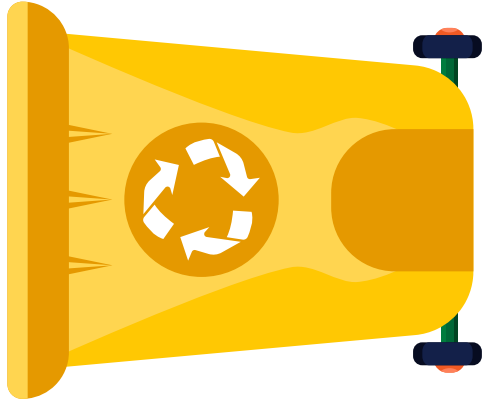
Illes: Conseqüències per a l'ecosistema

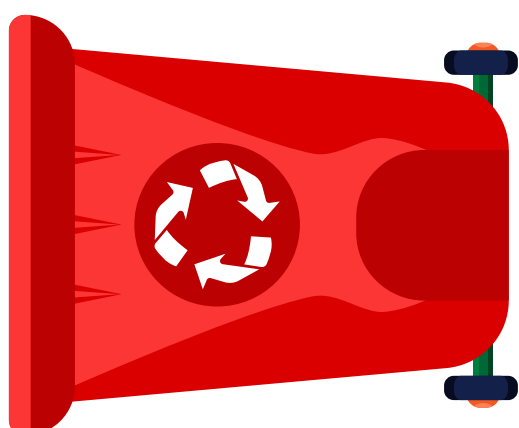
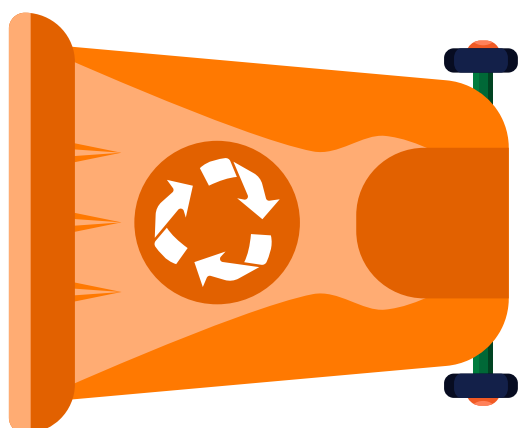
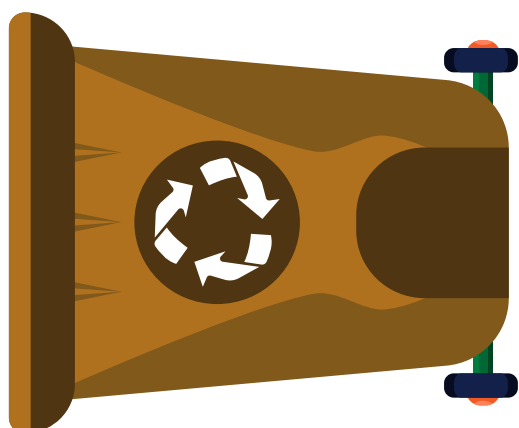
ANNEX IV ETIQUETA PLÀSTIC FREE

ANNEX V JOC DELS RESIDUS

ANNEX VI

¡Toma nota! CUÁNTO DURA TU BASURA

PRENDAS
SINTÉTICAS

40 años

BOLSAS
DE PLÁSTICO

150 años

PILAS

1000 años

ENVASES
BRICKS

30 años

LATAS
DE CONSERVA

50 años

LATAS
DE REFRESCO

200 años

ENVASES
DE PLÁSTICO

300 años

VASOS
AISLANTES

50 años

PAÑALES
DESECHABLES

450 años

HILO DE PESCAR

600 años

BOTELLAS
DE PLÁSTICO

450 años

ANILLAS
DE PACKS

400 años

ANNEX IV CARTA CAP SEATTLE

El Gran Cap de Washington mana dir que desitja comprar les nostres terres. Ens envia paraules d'amistat i bona voluntat. Anem a considerar la seva oferta, doncs sabem que, de no fer-ho, l'home blanc podrà venir amb les seves armes de foc i prendre les nostres terres.

Com podeu comprar o vendre el cel, la calor de la terra? Aquesta idea ens sembla estranya. No som amos de la frescor de l'aire ni de l'espurneig de l'aigua. Com podríeu comprar-los a nosaltres? Heu de saber que cada partícula d'aquesta terra és sagrada per al meu poble. Cada fulla, cada platja, cada boirina al bosc i cada insecte amb el seu brunzit són sagrats. La saba que circula en els arbres té les memòries de l'home de pell roja.

Som part de la terra i ella és part de nosaltres. Les flors són les nostres germanes; el cèrvol, el cavall, l'àliga són els nostres germans. Les praderies, la calor corporal del poltre i l'home, tots pertanyen a la mateixa família. L'aigua espurnejant que corre pels rius i estuaris no és merament aigua sinó la sang dels nostres avantpassats. Si us venem aquestes terres, haureu de recordar que elles són sagrades i haureu d'ensenyar als vostres fills que ho són i que cada racó guarda esdeveniments i records de la vida del meu poble. El murmurí de l'aigua és la veu dels nostres avantpassats.

Els rius són els nostres germans, ells calmen la set. Els rius porten les nostres canoes. Si us venem les nostres terres, haureu de recordar i ensenyar als vostres fills que els rius són els nostres germans i germans de vosaltres; haureu d'ara endavant donar als rius el tracte bondadós que donareu a qualsevol germà.

L'home blanc, tracta a la seva mare, la terra, i al seu germà el cel, com si fossin coses que es poden comprar, saquejar i vendre.

La nostra manera de ser és diferent de la vostra. La vista de les vostres ciutats fa mal als ulls a l'home de pell roja. No hi ha cap lloc tranquil a les ciutats de l'home blanc, cap lloc on pugui escoltar-se el desplegar-se de les fulles a la primavera o l'aletejar de les ales d'un insecte. ¿? quina mena de vida és quan l'home no és capaç d'escoltar el solitari crit de la garsa o la discussió nocturna de les granotes al voltant de la llacuna?

Considerarem la vostra oferta de comprar les nostres terres. Si decidim acceptar-la, posaré una condició: que l'home blanc ha de tractar als animals d'aquesta terra com a germans. Què és l'home sense els animals? Si tots els animals haguessin desaparegut, l'home moriria d'una gran solitud d'esperit. Perquè tot el que passa als animals aviat hi haurà d'ocórrer també a l'home. Totes les coses estan relacionades ens si.

Heu d'ensenyar als vostres fills el que nosaltres hem ensenyats als nostres: que la terra és la nostra mare. Tot el que afecta la terra afecta els fills de la terra. Quan els homes escupen a terra s'escupen a si mateixos.

Això ho sabem: la terra no pertany a l'home, sinó que l'home pertany a la terra. No comprenem el que serà quan els búfals hagin estat exterminats, quan els cavalls salvatges hagin estat domesticats, quan els recòndits racons dels boscos desapareguin i quan la vista cap a les muntanyes verdes estigui tancada per un eixam de filferros. On és l'espès bosc? Va desaparèixer. On és l'àliga? Va desaparèixer. Així acaba la vida i comença la supervivència...